

Catharina Schrader Stichting

Bezoekadres Foksdiep 4 (2-8), 8321 MK Urk
Email info@cshraderstichting.nl
ING IBAN NL99INGB0003169613
KvK Utrecht 41179820
Internet www.catharinaschraderstichting.nl

Jaarverslag 2017

Locatie

De Catharina Schrader Stichting (CSS) bevindt zich met haar collectie in het Trefcentrum Medische Geschiedenis Nederland (TMGN) te Urk. Dit Trefcentrum staat onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging voor Medische Geschiedenis (NVMG). De NVMG is beheerder van vier panden, te weten Foksdiep nummers 2 t/m 8 te Urk. In deze omgeving zijn diverse collecties medisch erfgoed bijeengebracht. De NVMG is verhuurder van de deelruimte die door de CSS gehuurd wordt op Foksdiep 4. Hier is tevens de mogelijkheid aanwezig om bijeenkomsten –lezingen- te organiseren voor groepen van 50 tot 70 personen. De locatie is bereikbaar met trein (Lelystad) en aansluitende buslijnen. Komend met de auto is het parkeren ter plekke gratis.

Bestuur

Per december 2017 bestaat het bestuur uit:

Voorzitter Mw. E.C. Schultz, verloskundige n.p./historicus, tevens conservator
Secretaris Vacant
Penningmeester Dhr J. Toet, verloskundige, praktiserend.
Tevens directeur van het Regionaal Centrum voor Prenatale Screening regio Utrecht

Webmaster info@catharinaschraderstichting.nl

Vrijwilliger(s)

Mw. T. Streutker-Schut, Verpleegkundige O&G, docent verloskunde n.p.

Historie & Doelstellingen

In 1981 richtte de Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (NOV, thans KNOV) de Catharina Schrader Stichting op binnen haar verenigingsstructuur. Het doel was de positie van de Nederlandse verloskundige te versterken. Een documentatiecentrum c.q. kenniscentrum werd binnen de stichting aangelegd.

Daarnaast organiseerde men een discussieplatform, de Diner's Pensantes. Publicaties over verloskunde en verloskundigen, de Klomp-cahiers, werden door de CSS uitgegeven.

De belangrijkste publicatie door de CSS is ongetwijfeld de bewerking van een verloskundig journaal bijgehouden door de 18^e eeuwse vroedvrouw Catharina Schrader. Voorzien van een inleiding door prof. dr. M. van Lieburg en voorzien van verloskundig commentaar door prof. dr. G. J. Kloosterman is *C.G. Schrader's Memory Boeck van de Vrouwen* een zeer leesbaar verloskundig historisch document geworden.

Na verhuizing van de KNOV naar de Domus Medica in Utrecht/Papendorp werd de documentatiecollectie in de opslag bij Shurgard gedaan. Vanaf 2011 is de collectie weer toegankelijk en vond haar weg via Bussum naar de huidige locatie in Urk.

Het zwaartepunt van de doelstellingen van de CSS is sinds 2011 geëvolueerd naar het in stand houden van het verzamelde verloskundig erfgoed. Een –op historie gebaseerd- verloskundig kenniscentrum is groeiend. Het faciliteren van historisch verloskundig onderzoek is een belangrijke activiteit van de CSS.

Collectie, beheer en uitbreiding

Op deze foto is een deel van de collectie te zien. In de zwarte dozen bevindt zich museaal materiaal, o.a. verloskundig instrumentarium, de klappers zijn gevuld met documentatie, o.a. notulen uit voorbije perioden en op de onderste plank is een deel van de collectie verloskundige dissertaties te zien.

De gastvrouwen van de CSS, Truus Streutker en Loes Schultz, werken gestaag aan de Herkules taak van het ordenen, inventariseren en reorganiseren van de collectie. Daarnaast ontvangen zij –na afspraak- bezoekers van het centrum. Gemiddeld zijn zij één dag per week in Urk. Ook bezoeken en participeren ze in de activiteiten die in het centrum plaatsvinden. Te noemen zijn de regelmatige Stamtafel-activiteiten en de jaarlijkse workshopdag voor de studenten Medische Techniek uit den lande.

Activiteiten 2017

In 2016 werd de vernieuwde website www.catharinaschraderstichting.nl gelanceerd. Langs deze weg zijn verzoeken –uit USA, Engeland, Frankrijk, Israël- om informatie over Nederlandse vroedvrouwen en hun geschiedenis binnen gekomen. Alle verzoeken zijn afgehandeld tot volle tevredenheid van de vraagstellers. Sommige vragen waren persoonlijk: ‘of mijn oma borstvoeding gegeven zal hebben, de R.K. pastoor zou het onzedelijk gevonden hebben’

Op de website van de Stichting is onder de tab **Collectie** is onder ‘documentatie’ een indruk op te doen van de aanwezige titels van scripties uit de jaren 1950-2010. De site geeft inzage in titels, geeft geen inhoudelijke volledige tekst. Het documentatie-overzicht zal in 2018 bijgewerkt worden omdat er naar aanleiding van de verhuizing van het KNOV archief naar Urk een enorme uitbreiding van archiefmateriaal heeft plaatsgevonden. De collectie heeft in 2017 belangrijke uitbreidingen ondergaan. Niet alleen het archief van de KNOV, maar ook de archieven van Moederschapszorg en de Klachtencommissie hebben belangrijke informatie over jonge ontwikkelingen in de Nederlandse verloskunde aan de CSS geschonken. Discussiestukken, regelgeving en ethiek uit de aanvang van de legalisering van de abortus leveren boeiend studiemateriaal.

Op de site is -onder het overzicht documentatie- in 2017 onze ‘Collectie Kloosterman’ raadpleegbaar geworden.

Tevens is in 2017 verder gewerkt aan de ‘Inventaris Hangmappen collectie krantenknipsels’ en de ‘Bijzondere collectie’. In de bedoeling ligt om hier, met als basis het krantenartikel, een collectie van opmerkelijke vroedvrouwen, verloskundigen aan te leggen.

Tegen een vergoeding kunnen stukken gescand en per mail toegezonden aan aanvrager.

Financiën

In 2017 zijn onderhandelingen met de KNOV over het voortbestaan van de CSS als stichting of als werkgroep opgestart, tijdens de duur van de bespreking blijft de CSS een stichtingsvorm behouden. In ieder geval is door de penningmeester aangekaart dat de financiële afhandelingen een verbetering behoeven.

Zie begin 2018 voor het financieel jaarverslag van de penningmeester.

Externe contacten

De in 2017 geplande kennismakingen met Linda Glebbeek, hoofdredacteur Kennispoort Verloskunde en met Niels van Haarlem, hoofdredacteur Tijdschrift voor Verloskundigen hebben plaats gevonden.

In het kader van ‘hoe archiveer ik een docu-centrum’ is een bezoek aan Maastricht afgelegd. Vooral de problematiek van het archiveren van fotomateriaal is opgelost.

Ter tafel liggende acties in 2018

Het inrichten en via website openbaar en toegankelijk maken van de collectie zal verder gaan. Uitbreiding van het bestaande vrijwillers tweetal dat de CSS bemand blijft een urgent probleem.

D.V.

E.C. (Loes) Schultz MA

December 2017

